

صبح

۲۵۵۷

ورځپاڼه

روایت دیروز، آینه امروز، نوید فردا

جمعه ۳۲ ساعته

چهار جمعه **90 500** دقیقه افغانی

یک جمعه **25 150** دقیقه افغانی

برای تفریح: *233*6*1*
برای کار و تجارت: *233*6*2*

برای تفریح: *233*5*1*
برای کار و تجارت: *233*5*2*

www.afghan-wireless.com 152

سال دهم ◊ شماره مسلسل ۲۵۵۷ ◊ چهارشنبه ۱۳ دلو ۱۳۹۵ ◊ قیمت ۲۰ افغانی

احصایه مرکزی: بیشتر از پنجاه و هفت درصد مردم نیمروز مکتب نرفته‌اند

فهرست‌سازی از زنان نخبه برای رفع بهانه‌ها

زنی که دستش را از دست داد، «تندی» می‌فروشد تا نان بخرد

ریس اجرایی به مقام‌ها در هلمند: «دشمن» را پیش از بهار سرکوب کنید

فراه پس از ننگ آیا وضعیت تغییر می‌کند؟

این به معنای آن نیست که دولت در ولایت فراه بسیار ضعیف است. بلکه رابطه محکمی که طالبان در این منطقه با ایران پیدا کرده‌اند، زمینه را برای وارد کردن فشار بیشتر بر ولایت فراه میسر ساخته است. ایرانی‌ها به شدت طالبان در این منطقه را حمایت می‌کنند و حتی مسوولان دولتی در فراه می‌گویند که نیروهای سپاه پاسداران ایران نیز در کنار طالبان قرار دارند. در چنین وضعیتی نمی‌توان والی را به تنهایی مقصر تمامی ناامنی‌های ولایت فراه دانست. البته نمی‌توان از سوء مدیریت آقای ننگ هم در این رابطه چشم پوشید. آقای ننگ در طول چند سال ولایتش بر فراه، نتوانسته نقش اثرگذاری از خود به جا بگذارد و مدیریت بهتری برای رفع مشکلات رو به ازدیاد این ولایت صورت بدهد.

Afghan Cyber ISP/ICT Company - شرکت خدمات اینترنتی افغان سایبر

Internet Services all over Afghanistan

- NGOs & Army Camps
- Government Sector
- Private Organizations & Homes
- VSAT
- ICT Solutions
- Wireless

+93 799 19 92 03
+93 789 28 40 40

West of Hanzalah Masjid, Haji Yaqub Square, Shar-e-naw, Kabul-Afghanistan

د ساتنی او څارنې پروژې (MCG) بهیر ته یوه کتنه

بیلابیلو پروژو کې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ملي پیوستون پروگرام د کلیو د پراختیایي شوراګانو له لارې عملي کيږي. د هیواد ولس مشر د سولې لپاره د کارموندنې ملي پروگرام د اعلام په مهال داسې وویل:

«د جنگ زیاتوالي او بهرنیو مرستو کموالي د افغانستان پراختیا باندې ناوړه اغیزه کړېده. دغه اغیزه زمونږ په هغو هیوادوالو زیاته ده چې بیکاره دي او هره ورځ په څلور لارو کې د کار موندلو لپاره سترګې په لاره دې څو کوم کس وموندل شي او هغوی د کار لپاره بوځي، څو خپلې کورنۍ ته یوه مړۍ ډوډۍ لاسته راوړي.»

د ساتنی او څارنې په پروژه کې هڅه کيږي څو هغه بنسټونه او پروژې چې مخکې د هیواد د کلیو او بانډو د پراختیا لپاره عملي شوي او د یوې لسیزې په تیریدو سره څارنې او بیارغونې ته اړتیا لري، بیاځلي ورغول شي او فعاله وساتل شي. همدارنګه د کرنې د ودې، د لارو جوړولو او د کلیوالو د نورو بنسټیزو لټیو د برابرولو په برخه کې به ددې پروژې له لارې هڅې تر سره شي.

د یادونې وړ ده چې د ساتنی او څارنې پروژه په دريو پروژو کې د هیواد په ولایتونو کې د هواد حالاتو، بیکارۍ کچې او امنیتي وضعې په نظر کې نیولو سره تطبیقېږي. دغه پروژه د خپل عملي تطبیق په لړ کې په بې ساري توګه د بیوزلو کلیوالو او هغو کسانو چې د بیکارۍ نه څورېږي، د پاملرنې وړ ګرځیدلی او هغوی په خپلو کلیو کې د ساتنی او څارنې پروژې د دوام غوښتونکي دي. د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت په زیاتو هڅو او هاند سره تر اوسه توانیدلی د ملي پیوستون پروگرام د ساتنی او څارنې پروژه د هیواد په زیاتو ولایتونو کې عملي کړي او روښانه پایلې او لاسته راوړنې لاسته راوړي. دغه وزارت د خپلو مدبرانه طرحو او پلانونو په تنظیمولو سره، ورځ تر ورځې د ساتنی او څارنې پروژې عملي پروژو ته وړاندې او پدې هڅو سره یې زمونږ یوزیات شمیر کلیوالي هیواد والو ته د لټد مهاله او اوږد مهاله کار زمینه برابره کړې ده.

د هغو معلوماتو له مخې چې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ملي

د سولې لپاره د کارموندنې ملي پروگرام، تیر کال د افغانستان اسلامي جمهوریت ولس مشر محمد اشرف غني په وسیله اعلام شو. ددې پروگرام له خوا هڅې وشوې چې په ټول هیواد کې د بیکارۍ د کچې د کموالي او د خلکو د اقتصادي ودې لپاره له ټولو شتو امکاناتو څخه استفاده وشي.

ددې آرمان د تحقق لپاره د افغانستان اسلامي جمهوریت هروزارت د همت ملا وتړله او په خپل وار سره یې د خپلې ادارې او ارګان له لارې تصمیم ونيو څو هغه پروژې په عمل کې تطبیق کړي چې په هیواد کې د ټولو ولایاتو په کچه که د بیکارۍ ستونزه په بنسټیزه توګه له منځه لاړه نشي، لږ تر لږه، کمه خو شي.

پدې مینځ کې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د نورو ارګانونو په پرتله د سولې لپاره د کارموندنې ملي پروگرام د تحقق په لاره کې د مخکښ حیثیت لري، ځکه دغه وزارت د نوموړي پروگرام تر سیوري لاندې د ملي پیوستون پروگرام د ساتنی او څارنې د لویې پروژې په تطبیق سره، د سړکونو، د اوبو د کانالونو، د اوبو رسولو د شبکو د ساتنی او بیارغونې لپاره او همدارنګه د هیواد د کلیو او بانډو خلکو ته د کار د زمینې د برابرولو په برخه کې اقدام کړي دی.

د یادونې وړه چې د ساتنی، څارنې او کارموندنې پروژه په دريو

پدې مینځ کې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د نورو ارګانونو په پرتله د سولې لپاره د کارموندنې ملي پروگرام د تحقق په لاره کې د مخکښ حیثیت لري، ځکه دغه وزارت د نوموړي پروگرام تر سیوري لاندې د ملي پیوستون پروگرام د ساتنی او څارنې د لویې پروژې په تطبیق سره، د سړکونو، د اوبو د کانالونو، د اوبو رسولو د شبکو د ساتنی او بیارغونې لپاره او همدارنګه د هیواد د کلیو او بانډو خلکو ته د کار د زمینې د برابرولو په برخه کې اقدام کړي دی.

د یادونې وړه چې د ساتنی، څارنې او کارموندنې پروژه په دريو

فهرست‌سازی از زنان نخبه برای رفع بهانه‌ها

زفر شاه رویی

بنخې په رهبرۍ کې Women in Leadership

او گفت: «ما خواستیم کار اساسی را انجام بدهیم و دیگر بهانه‌ای برای سران حکومت وحدت ملی نگذاریم.» وی تأکید کرد که توانایی مدیریتی خانم‌های شامل این فهرست نیز مورد ارزیابی قرار گرفته و این که کدام خانم در کدام زمینه خوب‌تر و بهتر کار کرده می‌تواند، مشخص شده است.

مریم آروین می‌افزاید که حکومت اخیراً یک کمیته تعیینات ساخته که این کمیته در حال حاضر روی تعیینات جدید در برخی از وزارت‌خانه‌ها و معینیت‌ها کار می‌کند. به گفته او، در این کمیته یک تن از اعضای گروه دادخواهی حقوق سیاسی زنان نیز حضور دارد تا در تقرر و انتصاب‌های جدید زنان باتجربه و

مریم آروین مسوول بخش زنان و جوانان در موسسه انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان، فیفا، و از اعضای گروه دادخواهی حقوق سیاسی زنان، می‌گوید اکثریت زنانی که شامل این فهرست شده‌اند کسانی‌اند که از تحصیلات و توانایی کاری خوبی برخوردارند.

بخواییم صدای خود را بلند کنیم و خواستار حضور خانم‌ها در سطوح تصمیم‌گیری شویم، دیگر نیازی به این نباشد که خانم‌ها از لحاظ ظرفیتی نمی‌توانند که کدام سمت‌ها را عهده‌دار باشند.»

مریم آروین می‌گوید با تهیه فهرست زنان نخبه، دیگر بهانه‌ای برای سران حکومت وحدت ملی در انتصاب زنان کم‌تجربه در برخی از پست‌های مهم دولتی باقی نخواهد ماند. او گفت در مواردی بوده که سران حکومت زنان کم‌تجربه‌ای را در برخی از پست‌های دولتی مقرر کرده‌اند، اما با ناکام ماندن این خانم‌ها در انجام مسوولیت‌های‌شان، بهانه آورده‌اند که ظرفیت‌ها در میان زنان پایین است.

گروه دادخواهی حقوق سیاسی زنان در همکاری با موسسه انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان، «فیفا» با بررسی وضعیت و جایگاه زنان در سطوح رهبری و تصمیم‌گیری‌ها در کشور، برای رفع بهانه‌ها در تعیین زنان کم‌تجربه در پست‌های مهم دولتی، فهرستی از زنان نخبه را تهیه کرده‌اند تا پس از این رهبران حکومت وحدت ملی بتوانند از میان این زنان، افراد با تجربه‌تر و فعال‌تری را در پست‌های جدید دولتی مقرر کنند.

این فهرست که شامل هزار و هشتاد زن نخبه می‌شود، به گفته مسوولان فیفا، هرکدام شان می‌توانند بخش‌ها و ادارات مختلف و مهم دولتی را رهبری کنند. فهرست زنان نخبه که روز سه‌شنبه، دوازدهم دلو، پس از بحث در باره نقش و جایگاه زنان در سطوح رهبری در مراسمی با حضور شماری از مقام‌های دولتی و فعالان حقوق زن، به ریاست جمهوری و ریاست اجرایی کشور ارایه شد.

مریم آروین مسوول بخش زنان و جوانان در موسسه انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان، فیفا، و از اعضای گروه دادخواهی حقوق سیاسی زنان، می‌گوید اکثریت زنانی که شامل این فهرست شده‌اند کسانی‌اند که از تحصیلات و توانایی کاری خوبی برخوردارند. خانم آروین گفت که فهرست زنان نخبه، پس از یک سال کار در باره نقش زنان در تصمیم‌گیری‌ها و سطوح رهبری دولت، از سی و چهار ولایت تهیه شده است. مریم آروین افزود: «ما توانستیم در مدت یک سال این فهرست را از سرتاسر افغانستان آماده سازیم. افراد شامل این فهرست با معیارهایی که از طرف کمیته کاری گروه دادخواهی حقوق سیاسی زنان تعیین شده بود، تطابق دارند. ما توانستیم بیشتر از یک هزار خانم نخبه را در سراسر کشور شناسایی کنیم و این فهرست را به سران حکومت وحدت ملی پیشکش می‌کنیم تا تعهدشان را در قبال در نظرگیری این فهرست داشته باشیم. اگر احیاناً ما

نخبه مدنظر گرفته شوند. در همین حال، یوسف رشید رییس اجرایی فیفا، می‌گوید که حضور زنان در سطح رهبری در مقایسه با مشارکت‌شان در انتخابات ناچیز است. آقای رشید گفت که رهبران حکومت وحدت ملی به وعده‌های‌شان در بلند بردن سطح مشارکت زنان در سطوح رهبری و مدیریتی باید عمل کنند. او افزود که زنان در افغانستان از توانایی خوبی برخوردار شده و در هر زمینه‌ای که فعالیت داشته‌اند به خوبی درخشیده‌اند.

اما حبیبه سرابی از معاونین شورای عالی صلح، می‌گوید که هیچ دوره‌ای در مقایسه با شرایط امروزی، فرصت‌ها برای رشد زنان در افغانستان مساعد نبوده است. او در عین حال تأکید کرد که با آن‌هم نیاز دارند تا ظرفیت‌ها و توانایی‌های‌شان را بلند ببرند.

هم‌چنین سیما غنی از اعضای «منشور زنان افغان» نیز، معتقد است که هرگاه نیمی از جمعیت یک کشور در تصمیم‌گیری‌ها حضور و نقش نداشته باشد، آن کشور به پیش‌رفت و توسعه پایدار دست نخواهد یافت. خانم غنی حضور زنان در سطح رهبری و مدیریتی را در مقایسه با مشارکت‌شان در انتخابات خیلی ناچیز عنوان کرده می‌گوید که افغانستان در این زمینه به عقب برگشت داشته است. سیما غنی گفت که حضور زنان در سطوح رهبری و مدیریتی در مقایسه با مردان موثریت بیشتری دارد. زیرا، به گفته خانم غنی، تصمیم‌هایی که توسط مردان اتخاذ می‌شود، بیشتر براساس منافع شخصی خودشان است و در آن منافع کلی کم‌تر مدنظر گرفته می‌شود.

حمیرا ثاقب رییس خبرگزاری صدای زن و از اعضای شبکه نهادهای جامعه مدنی برای صلح نیز می‌گوید که هرچند فضا برای حضور گسترده‌تر زنان در سطوح رهبری و مدیریتی وجود داشته است، اما وجود سنت‌ها و محدودیت‌های مشخص مانع این حضور شده است.

احصایه مرکزی:

بیشتر از پنجاه و هفت درصد مردم نیمروز مکتب نرفته‌اند

سردار داهی

جمع‌آوری ارقام جریان دارد و مرحله بعدی ولایت‌های بدخشان و بادغیس است که سروری آن ولایت‌ها آغاز خواهد شد. به گفته او، در هر ولایت «طبعاً در شرایط فعلی» یک یا دو ولسوالی به دلیل نامنی از سروری باز می‌مانند. او گفت، پیش از این که سروری آغاز شود، آنان از نفوذ مردم محل برای تطبیق و هم‌کاری با سروری کننده‌گان استفاده می‌کنند. آقای جامی‌زاده می‌گوید: «ما آخرین تلاش‌های خود را می‌کنیم که از نفوذ متنفذان محل استفاده کنیم و در جاهایی که حتا مشکل امنیتی دارند، سروری را تطبیق کنیم، اما در برخی از ولسوالی‌ها که نمی‌توانیم از نفوذ متنفذان محل استفاده کنیم، از پوشش سروری صرف نظر می‌کنیم.»

احصایه مرکزی می‌گوید ارقامی که آنان جمع‌آوری کرده‌اند، «خیالی» نیست و همه این امار و ارقام از ولایت‌ها توسط افرادی جمع‌آوری شده است که آموزش دیده‌اند و از سوی مسوولان در ساحه سروری نیز کنترل صورت می‌گیرد.

آمار که احصایه مرکزی به نشر رسانده است، در آن نسبت جمعیت کودکان کم‌تر از پنج‌سال در جریان سروری و پیش از آن، در ولایت‌های کابل ۶۶ درصد، نیمروز ۶۰ درصد، پروان ۵۵٫۹ درصد، هرات ۴۱٫۵ درصد، سمنگان ۲۸ درصد، تخار ۳۲٫۸ درصد و بلخ ۳۸٫۴ درصد است.

با این حال، مردم در ولایت نیمروز ۴۹٫۸ درصد از چوب، ۴۷٫۵ درصد از گاز مایع و ۲٫۷ درصد از برق، بته و زغال سنگ برای پخت‌وپز و برای گرم‌کردن خانه‌های خود ۸۰٫۴ درصد از چوب ۱۱٫۲ درصد از گاز و تیل دیزل و ۶ درصد از برق استفاده می‌کنند. هم‌چنین، حدود ۷۳ درصد مردم به انرژی برق دسترسی دارند و ۲۲٫۶ درصد مردم از انرژی آفتابی مستفید می‌شوند.

این در حالی است که دسترسی مردم به «آب آشامیدنی بهبود یافته»، در ولایت کابل ۷۸٫۴ درصد، هرات ۶۵٫۴ درصد، بلخ ۵۳ درصد، تخار ۴۷٫۹ درصد، سمنگان ۱۹٫۷ درصد و نیمروز ۱۲٫۷ درصد است. هم‌چنان دسترسی مردم به تسهیلات و اسباب و اشیای خانه، در ولایت نیمروز نیز رقم بلندی را نشان می‌دهد.

ولایت کابل با ۶۴٫۱ درصد جمعیت جوان در جریان سروری «بیکار» بوده‌اند، در حالی که ولایت هرات با ۴۱٫۸ درصد نفوس جوان بیشتر کار کرده‌اند. این رقم در ولایت نیمروز، ۴۰٫۸ درصد بوده است. با این حال، ۵۸٫۲ درصد تمام نفوس جوان این ولایت «هیچ کار» نکرده‌اند. مشخص کردن کار کردن گروه‌های سنی در سروری، مدت شش ماه و یا بیشتر از آن را قید شده است. سروری ولایت کابل پارسال و از ولایت هرات در سال جاری صورت گرفته است.

شیرمحمد جامی‌زاد سرپرست اداره احصایه مرکزی، می‌گوید که در سال جاری سروری ولایت‌های هرات و نیمروز تکمیل شد و در بغلان این سروری جریان دارد. او گفت که در برخی از ولسوالی‌ها یا ولایت‌ها آنان به دلیل نامنی نمی‌توانند مردم را سروری کنند. آقای جامی‌زاده افزود: «سروری خوست و پکتیا در نیم کار به دلیل نامنی توقف داده شد. در ولایت بغلان مرحله اول آن تمام شده است و

است که آمار معتادان هر روز زیاد می‌شود و آنان جداگانه در مکان‌های عمومی زندگی می‌کنند.

با این حال، سروری احصایه مرکزی در ولایت نیمروز نشان می‌دهد که این سروری در ولسوالی دلارام ولایت نیمروز صورت نرفته است. یافته‌های سروری اقتصادی، اجتماعی و دموگرافیکی در ولایت نیمروز می‌رساند که ولسوالی زرنج ۸۵٫۹ درصد مجموع نفوس این ولایت را تشکیل می‌دهد و ولسوالی چهاربرجک، با ۴٫۱ درصد، پایین‌ترین نفوس این ولایت را دارد.

در نیمروز، ۵۲ درصد کل جمعیت این ولایت در زمان سروری در جای دیگر زندگی کرده و نزدیک به ۵۷ درصد افراد در چند سال گذشته، از خارج کشور برگشت کرده‌اند که ۵۵٫۳ درصد آن از ایران و ۱٫۲ درصد از پاکستان و ۰٫۳ درصد از دیگر کشورها به این ولایت بازگشته‌اند. هم‌چنین، بر اساس ارقام احصایه مرکزی،

می‌دهد که ۲۱٫۶ درصد آن را نفوس جوان پانزده تا ۲۴ ساله تشکیل داده است.

پیش از جمع‌آوری ارقام، فهرست‌برداری از موسسه‌ها و تاسیساتی مثل مکتب و مسجد، و خانه‌ها صورت گرفته است و پس از فهرست‌برداری و نقشه‌کشی ساده، شمار ۵۰ درصد از مجموع خانوارها در هر قریه و ساحه شهری و جمع‌آوری معلومات مفصل در مورد هر یک از اعضای خانواده صورت گرفته است. هم‌زمان با آن، در ۵۰ درصد خانواده‌ها اسم رییس خانوار و تعداد اعضای خانوار فهرست شده است.

«خانوار» در تعریف احصایه مرکزی به هر یک یا چند نفری گفته می‌شود که خرج و دخل آنان یکی بوده و در یک جا زندگی کنند. در این سروری افرادی که در خارج از کشور زندگی می‌کنند، درج نشده است. هم‌چنین از معتادان که به اصطلاح احصایه مرکزی، خانوارهای متحرک‌اند، نیز سروری صورت نرفته است. این در حالی

اداره احصایه مرکزی با ارایه آمار و ارقام از یک سروری اقتصادی، اجتماعی و دموگرافیکی در ولایت نیمروز اعلام کرده است که پنجاه و هفت درصد مردم نیمروز «هیچ به مکتب نرفته یا اگر رفته‌اند، صنف اول را تکمیل نکرده‌اند.»

این یازدهمین سروری اقتصادی، اجتماعی و دموگرافیکی است که از سوی احصایه مرکزی به کمک مالی بانک جهانی در افغانستان راه‌اندازی شده است و قرار است تا آخر ۲۰۱۹ تمام ولایت‌های افغانستان سروری اقتصادی، اجتماعی و دموگرافیکی شوند. این سروری با شاخص‌های سن، جنس، مهاجرت، تحصیلات، سواد، مشکل‌های شغلی، استخدام در کار، تولدها، مرگ‌ومیر، ثبت تولدها، وضعیت زندگی والدین، مشخصات خانوار و مسکن می‌باشد.

مسوولان احصایه مرکزی با انتشار آمار مقدماتی از سروری ولایت نیمروز روز سه شنبه ۱۲ دلو، می‌گویند که سروری اقتصادی، اجتماعی و دموگرافیکی در سال ۲۰۱۱ از ولایت بامیان آغاز شده است و در حال حاضر در ولایت بغلان ادامه دارد، تا کنون یازده ولایت سروری شده‌اند و در ولایت‌های خوست و پکتیا به دلیل نامنی این سروری در نیمه‌ی کار متوقف شده است.

بر اساس آمار سروری ولایت نیمروز، در این ولایت، ۵۷٫۵ درصد مردم «هیچ به مکتب نرفته‌اند و یا اگر رفته‌اند، صنف اول را تکمیل نکرده‌اند» و ۴۶٫۲ درصد نفوس بالاتر از سن ۱۰ سال باسواد اند که ۵۶٫۱ درصد آن مردان و ۳۵٫۷ درصد آن را زنان شکل می‌دهد.

این سروری نشان می‌دهد که نسبت جنسیت در این ولایت در هر صد زن، شش مرد زیاد است و دست‌کم هفتاد و دو درصدشان گروه‌های سنی از یک تا ۲۴ سال را نشان

فراه پس از ننگ آیا وضعیت تغییر می‌کند؟

● فریدون آزند

پس از این که روز سه‌شنبه بار دیگر تظاهرات گسترده‌ای در ولایت فراه در اعتراض به عمل کرد آصف ننگ والی این ولایت برگزار شد، عده‌ای در شبکه‌های اجتماعی نوشتند که رییس‌جمهور حکم برکناری آصف ننگ را امضا کرده و برای اجرایی‌شدن به اداره امور سپرده است. البته این خبر تنها در صفحات شبکه‌های اجتماعی نشر شد و به طور رسمی از سوی هیچ نهادی تا زمان نوشتن این مقاله تایید نشده است.

از چند روز به این سو تظاهرات و اعتصاب در ولایت فراه کار و کاسبی را در این ولایت آشوب‌زده تا حدی فلج کرده بود. تعدادی از باشندگان این ولایت در مقابل مقر ولایت فراه تحصن کرده و اعلام کردند که این تحصن تا زمان برکناری آصف ننگ والی این ولایت ادامه خواهد داشت. اما تنش‌ها میان والی ولایت فراه و بخشی از مردم این ولایت مربوط به همین چند روز قبل نمی‌شود و ریشه آن از مخالفت میان والی و رییس سابقه شورای ولایتی این ولایت آب می‌خورد. در اوایل فصل خزان سال جاری طالبان با حملات پی‌هم تا آستانه سقوط ولایت فراه پیش رفتند. حتا طالبان توانستند بخش‌هایی از شهر فراه را نیز به تصرف خود بیاورند. اگر حملات نیروهای ناتو و حضور نیروهای مردمی در سنگرهای جنگ نمی‌بود، احتمال سقوط ولایت فراه حتمی شده بود. از همان زمان فرید بختور که رییس شورای ولایتی بود، والی فراه را به بی‌کفایتی در امر مبارزه با طالبان متهم کرد.

پس از این که دامنه جنگ با فشار نیروهای تازه‌نفس امنیتی از اطراف ولایت فراه برچیده شد، تنش میان رییس شورای ولایتی و والی فراه ابعاد گسترده پیدا کرد. رییس شورای ولایتی فراه بر علاوه متهم ساختن «ننگ» به بی‌کفایتی او را به اختلاس‌های بزرگ در این ولایت متهم کرد. از آن سو والی فراه نیز رییس شورای ولایتی را به داشتن نیروی جنگی غیرمسئول متهم کرد.

عدم پیروزی فرید بختور در انتخابات شورای ولایتی و آمدن یکی از نزدیکان آصف ننگ به عنوان رییس شورای ولایتی فراه این تنش را بیشتر ساخت. فرید بختور رییس سابقه شورای ولایتی آصف ننگ را متهم کرد که به اعضای شورای ولایتی پول نقد و موتر ضد گلوله داده است تا به نفع جمعیله امینی رییس فعلی شورای ولایتی رأی بدهند. البته جمعیله امینی و والی فراه این سخنان را رد کردند. تعدادی از باشندگان فراه و نهادهای مدنی نیز والی فراه را عامل نامنی فراینده

در فراه می‌دانند ولی عده‌ای نیز می‌گویند کسانی که علیه والی فراه دست به اعتراض زده‌اند تفنگ‌داران غیرمسئول می‌باشند. به هر صورت چیزی که در این میان به شدت آسیب دیده، امنیت ولایت فراه است. سوالی که حالا به وجود می‌آید این است که در صورت برکناری والی فعلی فراه آیا وضعیت به حالت عادی بر می‌گردد؟ به سختی می‌توان نقش والیان را در تحولات امنیتی در ولایت‌ها سازنده دانست. هرچند به طور قطعی هم نمی‌توان نقش آنان را نادیده گرفت. آشخور ناامنی‌های ولایت فراه در جای دیگری است. ولایت فراه در استراتژی امنیتی حیثیت دروازه هرات را دارد. هراتی که یکی از مهم‌ترین ولایت‌های افغانستان هم در بعد سیاسی و هم در بعد اقتصادی است. بسیاری‌ها هرات را شاهرگ حیاتی اقتصاد افغانستان می‌دانند. به این خاطر ولایت فراه اهمیت فوق‌العاده‌ای امنیتی دارد. سقوط ولایت فراه می‌تواند هم‌زمان سه ولایت دیگر یعنی هرات، بادغیس و غور را متاثر بسازد. بسیاری بر این عقیده‌اند که اگر ولایت فراه به دست طالبان سقوط کند، سقوط بادغیس و غور حتمی است و هرات نیز دستخوش ناامنی‌های گسترده می‌شود. طالبان نیز به خوبی در این رابطه آگاه‌اند و فشار زیادی را برای سقوط دادن فراه وارد می‌کنند. تقریباً اکثریت ولسوالی‌های فراه زیر نفوذ طالبان رفته و جز ساختمان‌های ولسوالی‌ها، بقیه مناطق به جنگ طالبان افتاده است. این به معنای آن نیست که دولت در ولایت فراه بسیار ضعیف است. بلکه رابطه محکمی که طالبان در این منطقه با ایران پیدا کرده‌اند، زمینه را برای وارد کردن فشار بیشتر بر ولایت فراه میسر ساخته است. ایرانی‌ها به شدت طالبان در این منطقه را حمایت می‌کنند و حتا مسوولان دولتی در فراه می‌گویند که نیروهای سپاه پاسداران ایران نیز در کنار طالبان قرار دارند. در چنین وضعیتی نمی‌توان والی را به تنهایی مقصر تمامی ناامنی‌های ولایت فراه دانست. البته نمی‌توان از سوءمدیریت آقای ننگ هم در این رابطه چشم پوشید. آقای ننگ در طول چند سال ولایتش بر فراه، نتوانسته نقش اثر گذاری از خود به جا بگذارد و مدیریت بهتری برای رفع مشکلات رو به ازدیاد این ولایت صورت بدهد. به همین خاطر مردم فراه به این نتیجه رسیده‌اند که کنار رفتن آصف ننگ می‌تواند باب تازه‌ای برای فراه باشد. فراهی که در محاصره طالبان تا به دندان مسلح قرار دارد.

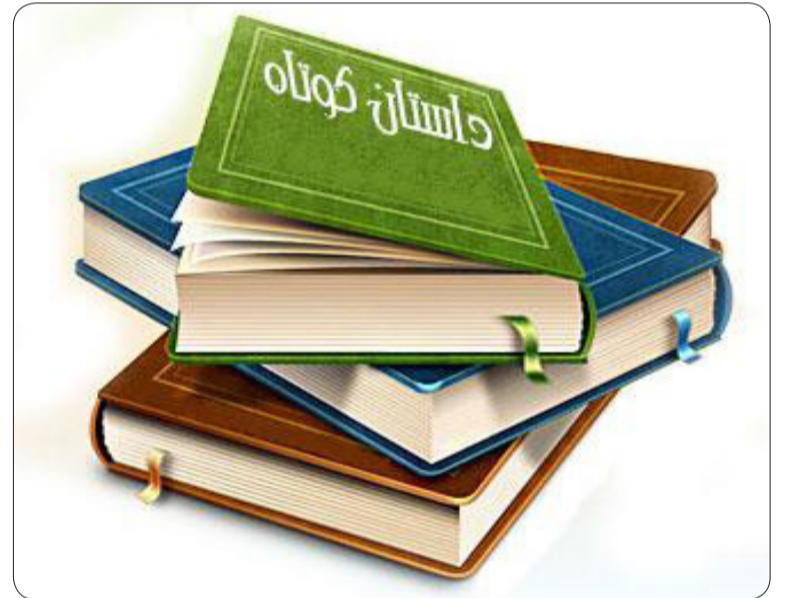
فقدان تدریس ادبیات داستانی در دانشکده‌های زبان و ادبیات دانشگاه‌های افغانستان

● یعقوب بسا

جدی ادبیات است که شعر از نظر جدیت، تاثیرگذاری و اهمیت حافظه ادبی بشر نمی‌تواند جدیت داستان را داشته باشد. و ژانر یا گفتمان غالب در ادبیات باشد. اما در جوامعی که هنوز حافظه جمعی و معرفت جمعی دارای ژرف‌ساخت بدوی و پیشامدرن است، شعر یا نظم وجه غالب و گفتمان غالب در ادبیات تلقی می‌شود.

در چند مجلس ادبی یکی از شاعران معاصر ما که ادعای تجربه معرفت مدرن نه تنها در سرایش شعر، حتا در بسا عرصه‌های هنر و فرهنگ را دارد، تاکید به غالب‌بودن شعر می‌کرد و از غالب‌بودن شعر حمایت می‌کرد. این که تاکید می‌کرد که شعر به خصوص در ادبیات ما هنوز گفتمان یا وجه غالب ادبی است، درست است اما ژرف‌ساخت بدوی عقلانیتش وقتی افشا می‌شد که از شعر به عنوان وجه غالب حمایت می‌کرد. در حالی که باید این وجه غالب دانستن شعر به عنوان فهم و تلقی امر پیشارنسانسی از ادبیات نقد شود، اما جناب‌عالی شعر را جدی‌تر از داستان می‌دانست و جدایی از درک جدیت و اهمیت ادبیات داستانی در سطح جهان، از وجه غالب‌بودن شعر در ادبیات حمایت

ادبیات داستانی پس از رنسانس به ویژه از سده هژده به این سو، ژانر غالب در گفتمان ادبی یا در اصطلاح «ادبیات» است. در حالی که پیش از رنسانس، ژانر غالب در ادبیات شعر و نظم بود. حتا روایت‌ها و قصه‌ها نیز به نظم ارایه می‌شد، به نوعی همه ژانرهای ادبی سنتی (تراژدی، حماسه، غنا) نظم بودند. بین شعر و نظم نیز چندان تفکیکی وجود نداشت. هر آن چه که منظوم بود، به تعبیر عام شعر بود، و شعر نیز باید منظوم می‌بود. این تلقی از ادبیات در زبان پارسی دری بسیار گسترده بود/است. حتا تاریخ، جغرافیا و طبابت نیز به زبان منظوم یا همان نظم-شعر ارایه می‌شد. همین اکنون در افغانستان گرایش منظوم‌سازی قصه-داستان‌های باستانی وجود دارد که نمونه‌اش، منظوم کردن کللیله و دمنه توسط میر بهادر واصفی است. این تلقی که ادبیات همان شعر یا نظم است، هنوز شناخت غالب در فهم و اندیشه ادبی ما است. جدا از تعبیر عام که در بین مردم چه مواردی ادبیات گفته می‌شود، اگر به طور خاص به نصاب درسی رشته‌های زبان و ادبیات، که ادعای نگاه علمی و آکادمیک از شناخت ادبیات

می‌کرد. دلیلش این بود که ادبیات پارسی دری با شعر آغاز شده است. باید خدمت این بزرگوار عرض شود که ادبیات بشر در کل با شعر یا تجربه‌های شاعرانه آغاز شده است، و جادوگرانه از شناخت زبان، زندگی و جهان است که در پیشینه ادبیات ملل این تجربه دیده می‌شود. نخستین اسنادی که از ادبیات ملل به ما رسیده‌است از گیلگمش تا شعرهای عاشقانه مصر باستان و تا ادبیات هند، یونانی، اوستایی و... همه با شعر و تجربه‌های شاعرانه آغاز شده است. بنا بر این، این آغاز تنها تجربه‌ای نیست که خاص ادبیات پارسی دری باشد. این یک تجربه عام است که ادبیات بشر آن را تجربه کرده‌است و بنا به تحول معرفتی در زندگی جوامع، این تجربه نیز دچار تحول شده‌است. چنان که با تحول معرفت پیشارنسانس به رنسانس و مدرن، معرفت جوامع بشری در هر عرصه زندگی دچار تحول شد، تجربه ادبی جوامع نیز دچار تحول شد که در تجربه پیشارنسانس شعر وجه غالب ادبی بود و در تجربه رنسانس و مدرن، داستان وجه غالب، ژانر غالب و گفتمان غالب در ادبیات شد. بنا بر این در جوامعی که این تحول تجربه نشده‌است، آن جوامع از نظر معرفت هستی‌شناسانه، معرفت رنسانس و مدرن را تجربه نکرده‌اند، زیرا تجربه رنسانس و مدرن فقط یک تجربه مادی در

دارند، توجه کنیم، متوجه می‌شویم که در نگاه رسمی و آکادمیک ما نیز ادبیات، همان شعر-نظم است. این چنین نگاه به ادبیات، بیان‌گر این است که هنوز وارد تجربه‌ی مدرن از فهم ادبیات نشده‌ایم و تجربه‌ی ما از ادبیات از نگاه علمی و آکادمیک پیشارنسانسی و پیشامدرن است. زیرا معادل دانستن شعر و نظم با ادبیات یا حتا وجه غالب دانستن شعر در ادبیات، نگاه پیشامدرن به ادبیات است. ادبیات داستانی در گفتمان ادبی معاصر، وجه غالب، ژانر غالب و رویکرد جدی ادبیات است که در جریان چندین سده، آثاری بسیار جدی و ماندگاری در سطح ادبیات جهان به جا گذاشته است و بر بسا عرصه‌های معرفت فرهنگی و هنری از جمله بر سینما تاثیر به‌سزایی داشته‌است. غیر از تاثیر بر سینما، حتا بر نوع نگاه هستی‌شناسانه بشر نیز تاثیرگذار بوده که این تاثیرگذاری را جدا از تاثیرگذاری هستی‌شناسانه بر علم نیز می‌بینیم که ارایه داستان‌های علمی-تخیلی است. داستان‌های علمی-تخیلی به گونه‌ای پیش از دریافت‌های مشخص علمی، چشم‌اندازی از سرنوشت علم و از سرنوشت زندگی بشر ارایه می‌کند که این چشم‌انداز می‌تواند هشدار برای علم و برای زندگی بشر باشد. از نظر تاثیرگذاری، از نظر کمیت خلق آثار داستانی و از نظر اهمیت حافظه ادبی بشر، ادبیات داستانی ژانر غالب و

دبیر بخش طنز: موسی ظفر ♦ صفحه آرا: غلامرضا مجیدی ♦ کاریکاتوربست: عتیق الله شاهد

فواید بادرنگ

۱. بادرنگ خنککننده پوست است.
۲. بادرنگ تب را کاهش می‌دهد.
۳. بادرنگ نزله و زکام را درمان می‌کند.

بس است دیگر. بادرنگ همین سه فایده را دارد. بعضی وزرای دولت یک فایده هم ندارند.

سال اول ♦ شماره مسلسل ۳۱ ♦ چهارشنبه ۱۳ دلو ۱۳۹۵

مرغ یک‌ننگه سارا

سارا می‌دادند و می‌گفتند، «بین، این یک پا، این دو پا»، اما سارا مثل پلنگ برفی روی حرف خود ایستاده بود. اگر مردم زیاد اصرار می‌کردند، سارا می‌گفت، «یا بپذیرید که مرغ یک پا دارد، یا من خودم را در مرغانچه انتحار می‌کنم که دیگر هیچ مرغی پا نداشته باشد». سارا شوخی نمی‌کرد. از راستی یک واسکت ساچمه‌دار خریده و در گوشه خانه گذاشته بود که باطری‌اش را هم شب و روز فول چارج می‌کرد.

مردم قریه که از تهدیدهای روزافزون سارا به ستوه آمده بودند، کاری کردند که تمام افغانستان در غم آنها شریک باشند. همین که موقع انتخابات رسید، سارا را نامزد کردند، به او رای دادند و به عنوان وکیل به پارلمان فرستادند. حدس بزنید چه شد. واسکتی که قبلاً یک قریه را تهدید می‌کرد، اکنون امنیت تمام کشور را به خطر انداخته بود. وکلای پارلمان می‌گفتند، بیاید امروز روی قانون احوال شخصیه کار کنیم، سارا واسکت‌اش را بر تن می‌کرد، خودش را در آینه می‌دید که لوکس شده یا نه، و بعد وسط صحن مجلس می‌پرید و می‌گفت: «اگر کسی به احوال شمسیه دست بزند، من این دکمه را فشار می‌دهم که همه ما ختم به شر شویم». هرچه وکلای دیگر می‌گفتند، آنچه را ما دست می‌زنیم احوال شخصیه است، نه شمسیه، سارا قبول نمی‌کرد. سارا می‌گفت: «احوال شخصیه چیست؟ من از گوش گنهگار خود شنیدم که شمسیه گفتید. مردم نمی‌خواهند که شما چنین یک قانون احوال مزخرف بسازید». وکلا من باب تفریح می‌پرسیدند، کدام مردم؟ مردم کیست؟ و خانم سارا با انگشت به طرف واسکت و محتویات آن اشاره می‌کرد و با شکسته‌نفسی می‌گفت: «همین خودم».

سارا فقط «مردم» نبود، همه چیز بود. تا شما می‌گفتید: حقوق... می‌گفت: «من خودم ماده دوم کنوانسیون حقوق زن هستم. بگو چه کار داری؟» در چندین کنفرانس بین‌المللی به عنوان ماده دوم کنوانسیون شرکت و سخنرانی کرده بود. به نظر دیگران سارا یک ناتوان عقلی بود که شدیداً نیاز به کمک و درک داشت، اما سارا این ناتوانی را به توانایی تبدیل کرده بود و چپ و راست سخنانش را بر کرسی می‌نشاند.

سارا دختر خوش‌اشتهایی بود که بنا بر عوارض فنی در یکی از قریه‌های افغانستان چشم به جهان گشود. دختر خوبی بود اما چشم‌اش مشکل ۱+ داشت. اگر می‌پرسیدید گوسفند چند پا دارد، می‌گفت: پنج. برخلاف بقیه، خزنده هزارپا را هم هزارویک پا می‌گفت. مادرش می‌گفت برو دو رکعت نماز بخوان، چون چشم‌اش درست نمی‌دید سه رکعت می‌خواند. بچه‌های قریه که خیلی بی‌تربیت بودند، از این وضعیت سارا سوء استفاده می‌کردند. مثلاً انگشت شصت خود را به سارا نشان می‌دادند و می‌پرسیدند، سارا این چند است، سارا می‌گفت: دو. بچه‌ها مثل الاغ می‌خندیدند و با کف دست به قسمت‌های ماهیچه ران خود می‌زدند.

با گذشت زمان سارا بزرگ شد، اما تمسخر بچه‌ها باعث شد که وی اعتماد به نفس خود را از دست بدهد. او دیگر آن سارایی نبود که با مردم خوش‌وبش کند. در گوشه‌ای می‌نشست و بلوق بلوق به اشیای پراکنده در اطراف خود خیره می‌شد. اگر کسی سوالی می‌پرسید، با پرخاشگری جواب می‌داد. پدر سارا که دخترش را رنجیده خاطر دیده، او را نزد داکتری برد که جدیداً از فاکولته شرعیات دانشگاه طب ننگرهار فارغ شده بود. داکتر در اولین معاینه مرض سارا را تشخیص داد و عینکی توصیه کرد که منفی یک بود. برای ترمیم اعتماد به نفس هم ویتامین «بی ۶» توصیه کرد. چه چیزی در این کشور درست ساخته شده که عینک و دوا درست ساخته شود؟ عینک‌ساز که از رشته انترپولوزی فارغ شده بود، عینکی درست کرد که یک شماره اشتباه بود. دسته عینک درست بود، شیشه‌اش را بجای منفی یک، منفی دو انداخته بود. دواخانه هم بجای ویتامین «بی ۶»، ویتامین «بی ۱۲» را فروخته بود که تاریخ انقضایش تقریباً سر می‌رسید.

با مصرف دارو و استفاده عینک، همه چیز در زندگی سارا تغییر کرد. اعتماد به نفس‌اش از حد معمول بلند رفت و اکنون چشم‌اش مشکل منفی یک پیدا کرد. این بار مردم می‌پرسیدند، سارا مرغ چند پا دارد، سارا می‌گفت، «یک». و این «یک» را چنان با صدای بلند و اعتماد کامل می‌گفت که شما به چشم و عقل خود شک می‌کردید. مردم می‌رفتند مرغ همسایه را می‌آوردند و هر دو پایش را به دست

آبادی وطن در دست قهرمانان وطن.

Roghan AF 12:01 AM 100% battery

Me, Athe Bagheer Online

سلام کربلایی

سلام آقای پوچاق انداز. سلام دهاتی بی طمع نیست. امر کنید

ههههه هنوز بهیادت است؟ فکر نمی‌کردم این قدر کینه داشته باشی

بگو چه کار داری؟

متوجه هستی که در آستانه فصل دکان‌داری یک عده دشمنان ملت و عوامل مزدور می‌خواهند میان من و تو نفاق بیندازند؟

من و تو هیچ وقت اتفاق نداشته‌ایم که در فکر نفاق باشیم. برو به کارت برس.

اگر برنامه ما مثل نماز عید شد چه کار کنیم؟

نمی‌شود. اینجا پای احساسات قومی در میان است.

نمی‌دانم تو چرا این قدر دلت جمع است. من دو ماه است هر شب کابوس نماز عید می‌بینم.

من چرا کابوس ببینم؟ نه کسی را گوشت قربانی گفته‌ام، نه طعنه ستاره و بوریا داده‌ام، نه پوچاق خربزه را برای کس انداخته‌ام. فقط خیمه و آب را خانه بردم که زیاد به یاد کس نیست.

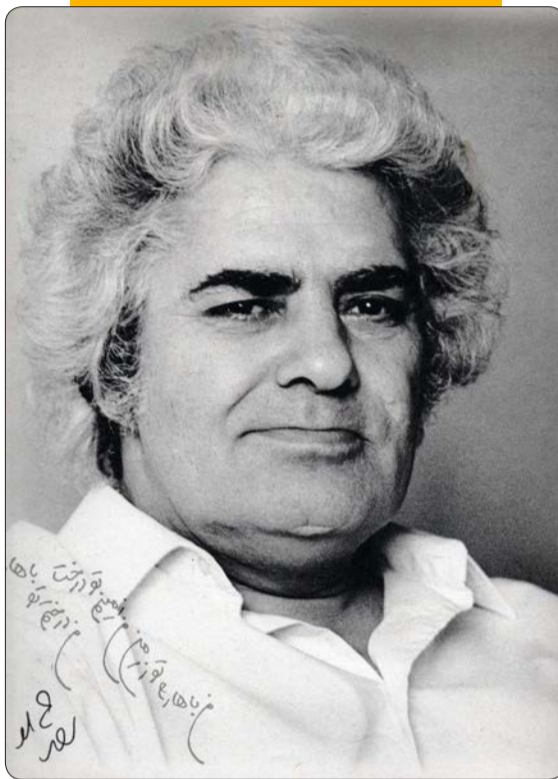
من فکر کردم تو دوست من هستی. تو از دشمن بدتری. خدا نه حافظ. بای

AtheBagheer Bloked KharidMand

Type a message ...

غیاب مشخصات

درباره‌ی شعر «عشق عمومی»
از احمد شاملو

خویش، خود را به غیر
خویش، به چیزی که
گاهی حتا از آن نهی
می‌کند، پیوند می‌زند؟
چرا تلاش می‌کند از
بلندای آگاهی خویش،
آن جایی که پیش
از ورود هر چیزی

من جمله مواد اثر ادبی، غربال کردنی وجود دارد، نوشتن را بردارد بیاورد به کف اجتماع محرومان؟ چرا خطر کرده است؟ در آن جایی که او نشسته است که بهتر می‌توان اثر را به آن عیار مورد نظر رساند. پاسخی نمی‌یابیم جز این که در نهایت در همه‌جا آن مواد بیچاره‌اند که به شعر امکان ظهور داده‌اند. همه شعر را با همان مواد می‌نویسند. فقط دستور کار و مرادی که از آن دارند، فرق می‌کند.

شعر «عشق عمومی» شاملو در کتاب «هوای تازه» نمونه‌ای درشت و واضح از انبوه شعرهایی است که هم در همان دهه‌های اولی حلول شعر مدرن فارسی با همین ذهنیت فوق نوشته می‌شد و هم تا سال‌ها و دهه‌ها بعد و حتا تا امروز در مرام و مسلک شاعری شاملو و هم شاعران قبل و بعد آن تکرار می‌گردید. منظور اصطلاحاً شعر اجتماعی است.

اشک رازی‌ست
لبخند رازی‌ست
عشق رازی‌ست

اشک آن شب لبخند عشق‌ام بود.

در این گونه شعرها گوینده چیزهایی را که فکر می‌کرد می‌داند، چیزهایی را که فکر می‌کرد به تنهایی می‌داند و یا دست‌کم توده‌ها نمی‌دانند، برای اجتماع بیان می‌کرد و قبل از آن که بیان کند، آه می‌کشید و افسوس می‌خورد. فرض شاعر بر این بود که خودش بر اساس تجربیات، آگاهی‌ها و مطالعاتی که دارد، جبراً در جایی از تاریخ قرار گرفته که ضرور است در سرنوشتی که برای جامعه رقم می‌خورد، دخالت کند و تقدیر جمع را به گونه‌ای که می‌داند و تشخیص داده است، تغییر دهد. هیچ‌گاه آن حقیقتی که در درون این شعرها به بیان درآمده است، از رویدادی که در آن روایت شده است، قابل درک نیست. معلوم نیست چگونه شاعر به این‌جا رسیده است. هیچ برخوردی بین نیروهایی که در کار سرانجام گرفتن شعر دخیل بوده‌اند، در میدان این شعر نمی‌بینیم. شاید به این خاطر که شاعر آن نیرو و آن مواد سازنده‌ی شعر را در آن‌چه به سرانجام رسانده است، از نزدیک دخالت نداده است. شعرش منطق پیش‌برنده‌ای ندارد. از بیرون موضوع شعر پیش از نوشتن شعر، به نتیجه‌ای رسیده است که حال آن را در جایی که خوش دارد، مستقر می‌کند. قصدم اساساً هم‌زدن بحث شعر ایدیولوژیک و غیر آن نیست. آن حرف به چیزی جز همان فرورفتن در دخمه‌ی فردیت شاعر نمی‌انجامد. فضایی که هیچ پدیده‌ای امکان دخالت در امر نوشتن و روند ساختن شعر را

آماده کرده است، دخالت کرده تا به یک‌باره شمایل هزارساله‌ی رند شاعر فارسی را از اسب به زیر اندازد. شمایی که هر قدر هم ببیند و بشنود، قرار نیست در آن تغییری رخ دهد. شمایی که مخاطب نیست. شمایی که نادان نیست. در حین نوشتن به دانایی خویش نمی‌افزاید. با نوشتنش به چیزی دیگر تبدیل نمی‌شود. مدام دانایی و دریافت‌هایش را در جاهای مختلف تکرار می‌کند. هم تاریخ، هم جغرافیا، هم فضا و زمان محیط‌های دیگر، هم مردم و هم آن سیل خروشان جامعه را به هیچ گرفته است. بی‌جهت نیست که شاعر ما همیشه از جامعه عقب افتاده است. اصرار دارد که همه‌چیز را از قبل می‌داند. آینده را از قبل می‌داند. اتفاقات را از قبل می‌داند. نمی‌دانم پس چرا ما به اتفاق، اتفاق می‌گوییم؟ پس نام آن رویدادی که ناگهان سر می‌رسد، آن واقعیت هول‌ناک، آن وحشت و آن حیرتی که حداقل زمین خاورمیانه مزرعه‌ی دایمی آن شده است، چگونه از پیش به آگاهی درآمده است؟ لاید از این جهت که روشن‌فکر آینده را می‌بیند. آن جمله‌ی معروف هم که می‌گوید "قلان روشنفکر چند سال از جامعه پیش است و صدسال زودتر به دنیا آمده" حاصل همین برداشت است، حاصل ایمان به آگاهی خویش. آن آگاهی که همیشه خود را فعال و مسلط بر همه‌چیز می‌داند و آن‌چه در برابرش قرار گرفته است، خیال می‌کند بافتی مرده است.

درخت با جنگل سخن می‌گوید
علف با صحرا
ستاره با کهکشان
و من با تو سخن می‌گویم

نامت را به من بگو
دستت را به من بده
حرفت را به من بگو
قلبت را به من بده

من ریشه‌های تو را دریافته‌ام
با لبانت برای همه لب‌ها سخن گفته‌ام
و دست‌هایت با دستان من آشناست

در این‌جا شاعر واحد شخص را درخت و علف و ستاره فرض کرده. چیزهایی که در مقایسه با ما کاملاً منفعل‌اند. نه رؤیا دارند، نه تجربه، نه غریزه و نه هم درکی که آگاهی شاعر را دچار اختلال کنند. مثنی موجود معلوم‌الحال که به هرگونه‌ای که شاعر خواسته باشد، می‌تواند جمع و تفریق‌شان کند. همه‌ی آن چیزهایی را که شاملو در این شعر ادعا کرده، برعکس انجام داده است. به جای سخن‌گفتن مستقیم با آدم درون شعرش، خود را نماینده‌ی آن اعلان کرده. در این شعر هیچ گفت‌وگویی وجود ندارد. کسی وارد شعر نشده. هیچ تجربه‌ی مشترکی در دسترس نیست. هیچ‌جا در برخورد با آدم درون شعر، تصور و دیدگاه شاعر در مورد چیزی عوض نشده است. انگار شاعر می‌خواسته رأی جمع کند. امکان دارد این بحث پیش بیاید که شاعر از چیزی حرف می‌زند که قبلاً در جای دیگری و در شعرهای دیگری انجام داده است. باید گفت آن جاهایی هم که شاملو و خیلی‌های دیگر در آن سال‌ها - و بسیاری در شعر امروز - وارد گفت‌وگو با موضوع شعر خویش گشته‌اند، صرفاً با نیمه‌ی گمشده‌ی خویش حرف زده‌اند. آن آدم‌ها و موضوعات هم چیزی نبوده‌اند جز آیین‌های که خویش‌شان خویش را در آن می‌دیدند.

شاعر ریشه‌های همه را دریافته. حتا به جای آن‌ها سخن گفته. البته که دروغ هم نگفته است. او قصد نداشته تا برای هر گروه و هر محدوده‌ی جغرافیایی و یا هر فرد، روایتی بسازد و از درون آن روایت آن چیزهایی را که ادعا کرده است، بیرون بکشد. نیازی به این کار نمی‌دیده. از صدر شعر فارسی، از جمع‌های پر جنب‌وجوش روشن‌فکری به تصوری دست یافته و آن را در جریان شعر گذاشته. در ادامه‌ی راه، دیگر بر دوش مشروعیت شعرش به پیش می‌رفته. شعری با آن قدرت حسی و عاطفی، شعری با آن هیجان گرمی که در کلام دارد، شاعری با آن اشتها و آن نیک‌نامی که در توسعه‌ی شعر به اصطلاح اجتماعی داشته است، عجیب نیست که در حوزه‌های نحیفی که در اطراف آن منبع نور نشسته بودند، این قدر مورد قبول واقع شده باشد. آن‌هایی که محو این تماشا بودند، مگر تا قبل از آن از شعر چه می‌خواستند؟ شعر برای آن‌ها سخنی بی‌دلیل بود که در محافل و نشست‌های خصوصی به حرف‌ها و درد دل‌هایشان گرمی می‌بخشید. کسی درباره‌ی شعر فکر نمی‌کرد. حتا آن‌هایی که فکر می‌کردند، علت شعر را می‌فهمند، چیز پوسیده‌ای را بیان می‌کردند که کس دیگری در قعر تاریخ به آن فکر کرده بود. آن‌ها به طور پیش‌فرض آن فکر را روی خود نصب کرده بودند و حال که زمانه عوض شده بود، آن‌ها نیز به راحتی تصور خود را درباره‌ی شعر عوض می‌کردند. دیگر سواالی هم طرح نمی‌شد. مشکلی هم وجود نداشت. همه راضی بودند.

ندارد. اصل حرف بر سر این نوع شعرها و طرز مقابله‌ی آن با اجتماع است. چگونه شعری که سال‌ها و دهه‌ها اجتماع را بر سر زبان داشته، به این که آن را بر سر زبان دارد،

افتخار می‌کرده و ظاهراً از توانش بهره‌مند می‌شده، آن قدر کم در اختیار آن بوده؟ شخص سخنگو، شخص آگاه درون این شعرها از ابتدا تا انتها در محور شعر از آگاهی‌اش سود می‌برده و جولان می‌داده. بی‌جهت نیست که بیشتر این شعرها در موضوع و در جهان بینی و در راهی که برای رستگاری پیشنهاد می‌کنند، مشترک‌اند. حتا در موضوعات و سوز‌هایی که از پیرامون و اتفاقات روزمره می‌گیرند، آن وقت‌هایی که ظاهراً همه‌چیز درون این شعرها عینی است، آن زمانی که ظاهراً در اختیار قرار گرفته‌اند، تکلیف‌شان از قبل با همه‌چیز روشن است. از قبل روشن است که شعر به کدام سمت می‌رود. با موضوعاتی بی‌نهایت دست‌چین شده و رنگی که بعدها در جریان نوشتن به روایت شعر می‌مانند و در نهایت مانع مرام خویش می‌شوند. چه چیزی باعث شده است که شعر با چنین صراحتی که در بیان هدفش دارد، از ارتباط با آن هدف دست بردارد؟ به جای افتادن به دام هدفش، بنشیند در مورد آن خیال‌بافی کند و راه رستگاری نشان بدهد. از هدفش واهمه داشته باشد. قطعاً علت نخستینش آگاهی است. مثلاً وقتی شاملو می‌گوید:

قصه نیستم که بگویم
نغمه نیستم که بخوانی
صدا نیستم که بشنوی
یا چیزی چنان که ببینی
یا چیزی چنان که بدانی

من درد مشترک‌ام
مرا فریاد کن.

می‌گوید نه قصه است، نه نغمه است، نه صدا. فقط به یک نتیجه‌ی کلی رسیده است: من درد مشترک‌ام/ مرا فریاد کن. امکان ندارد کسی درد مشترک همه باشد، مگر آن که در مورد همان مسأله‌ها و مفاهیمی حرف بزند که همه از آن صحبت می‌کنند: مثل فقر و ظلم و فضایل و رذایل اخلاقی، چیزهای عمومی. بی‌جهت نیست که اسم شعرش را «عشق عمومی» گذاشته. این شعر در مورد هیچ چیزی به مخاطبش خبر نمی‌دهد. هیچ چیز پوشیده‌ای را روشن نمی‌کند. در مورد یک بنای صدساله در وسط شهر حرف می‌زند. چیزی که آن قدر دیده شده که برای دیدن چیزهای دیگر مزاحمت می‌کند. به گونه‌ای ضمنی از فقر عمومی صحبت می‌کند، از ظلم عمومی، از فضایل و رذایل عمومی. هیچ‌کدام این‌ها هم در موقعیت‌ها و شرایط خاص افراد و اشخاص جامعه قرار نمی‌گیرند. شاید به این خاطر که دریافت‌هایش از شرایط و موقعیت‌های دیگر در آن نتیجه‌ی کلی که از قبل

زنی که دستش را از دست داد، «تندی» می‌فروشد تا نان بخرد

سهیلا وداع خموش

ملکه ۶۵ سال دارد. او که در منطقه‌ی تایمنی، در خانه‌های کرایبی زندگی می‌کند، از صبح تا شام در پی پیدا کردن پول از راه فروش مَرچ خشک است که در پاکت‌ها جا به جا کرده و آن را در شهر و حتا در پشت‌خانه‌ها و دکان‌ها به فروش می‌رساند.

ملکه یک دستش را در حمله انتحاری‌ای که در سال ۱۳۹۰ در پل مرادخانی در روز عاشورا به وقوع پیوست، از دست داد. در این حادثه ۵۸ تن کشته و ۱۳۴ تن زخم برداشته بودند.

شود، اما در کابل نه تنها شوهرش را از دست داد و دست خودش قطع شد، بلکه اکنون مجبور شده است که خودش در سرک‌ها سرگردان باشد.

وی از دولت و نهادهای خارجی و داخلی می‌خواهد تا آنان را کمک کنند و از این پس که روز به‌روز پیرتر و «جا مانده‌تر» می‌شود، مجبور به پیدا کردن نان به شش فرزندش نشود. چون با این وضعیت جسمی و ضعف اقتصادی، نمی‌تواند بیشتر از این در سرک‌ها سرگردان باشد.

ملکه با پایان سخنانش، پیش از این که از من دور شود، با یک دست، اول چادرش را جمع و جور کرد و سپس پاکت‌اش را به سختی از زمین بلند کرد و کشان‌کشان راه افتاد. آن قدر آشفته و پرورد سر می‌نمود که شاید فراموش کرده بود با من خداحافظی کند.

ندارند.»
به گفته ملکه، در این پنج سال، دولت نه «شهیدی» شوهرش را داده است و نه امتیاز معلولیت خودش را. او می‌گوید: «هیچ کس و هیچ نهادی تا کنون برای ما کمک نکرده است. به تنهایی از صبح تا شام با پای پیاده می‌گردم تا مَرچ‌هایم را سودا کنم. مگر شوهرم در حادثه انتحاری کشته نشد و یا من دستم را از دست ندادم؟ پس چرا دولت ما را کمک نمی‌کند. چرا در این سن و سال باید کار کنم و به اولادهایم نان تهیه کنم. من به دل خود دستم را دور نینداخته‌ام. اگر دولت امنیت می‌گرفت (تامین می‌کرد)، من این طور دربه‌در نمی‌شدم. حال که این طور شده‌ام، باید دولت کمک‌مان کند.»

وی شش سال قبل از بدخشان به کابل آمد تا شوهرش در این جا کار پیدا کند و نیازهای زندگی‌شان تامین

پول بگیرم و برای شب نان خشک بخرم، در همان لحظه انفجار شد و به زمین خوردم، نه شوهرم را دیدم و نه کسی دیگر را. همه افتاده بودند و بعد بی‌هوش شدم. وقتی به هوش آمدم، دیدم که یک دستم از شانه نیست و پایم نیز زخمی شده، شوهرم نیز همان جا کشته شد. به گفته او، تا زمانی که شوهرش زنده بود، او مجبور به انجام کاری نبود، ولی همین که شوهرش را در آن حادثه از دست داد، حالا مجبور است که از راه مَرچ‌فروشی امرار معیشت کند.

ملکه گفت: «روزانه در نهایت دو یا چهار پاکت مَرچ خانگی فروخته می‌توانم. روزهایی هم است که حتا یک پاکت مَرچ فروخته نمی‌توانم. در هر پاکت یک پلو مَرچ است، هر پاکت ۱۰۰ افغانی قیمت دارد. در هر پاکت نهایت ۵ یا ۱۰ افغانی برایم عاید می‌ماند. روزها ساعت هشت صبح از خانه بیرون می‌شوم و تا ۵ شام راه می‌روم و مَرچ می‌فروشم.»

این زن ۶۵ ساله افزود: «آماده‌ساختن مَرچ خانگی خیلی سخت است. اول مَرچ سرخ می‌شود، بعد آن را با هاون می‌ده کرده با شبت، چهارمغز و نعنای سیر و غیره مواد مخلوط کرده و در پاکت‌ها می‌اندازم. این کار خیلی سخت است و خیلی زحمت کار دارد.»

به گفته وی قبل از این وی نواسه‌اش را که دختری ۱۵ ساله‌ای است، با خود در شهر و بازار به دنبال می‌کشید تا دستش سبک شود، ولی رفته رفته متوجه شد که دخترک در معرض دید هوس‌آلود برخی از مردان قرار می‌گیرد و گاهی مردان و پسران وی را اذیت می‌کنند، دیگر از آوردنش خودداری می‌کند.

وی می‌گوید: «بسیاری وقت‌ها که فشارم بلند می‌باشد، نواسه‌ام را با خود به شهر می‌آورم تا پاکت‌ها را با من بگیرد، ولی تا مجبور نشوم، او را از خانه بیرون نمی‌کنم. چون جوان است و بچه‌ها و مردان زیادی هستند که تربیت

زن کهن‌سال در حالی که دست راستش از «بیلک» شانه سر جایش نبود، در راه رفتن به سختی می‌توانست تعادلش را حفظ کند، هر از گاهی پاکت سنگین پلاستیکی‌اش را در گوشه‌های می‌نهاد و نفس عمیق می‌کشید. اندکی خستگی‌اش را بیرون می‌کشید و پس از لحظه‌ای دوباره راه می‌افتاد.

گاهی در دهن دکانی توقف می‌کرد و زمانی مقابل ره‌گذری می‌ایستاد و می‌پرسید: «برادر! مَرچ خشک مصالح‌دار نمی‌خری؟»

بیشتر جواب‌ها منفی بود. گوش‌هایش برای نشنیدن عادت کرده‌اند، اما با آن هم جاده‌ها و کوچه‌ها را یکی پس از دیگری پشت سر می‌گذاشت. فقط به امید این که بتواند پول مصرف نان چاشت و شب را برای فرزندانش پیدا کند.

ملکه ۶۵ سال دارد. او که در منطقه‌ی تایمنی، در خانه‌های کرایبی زندگی می‌کند، از صبح تا شام در پی پیدا کردن پول از راه فروش مَرچ خشک است که در پاکت‌ها جا به جا کرده و آن را در شهر و حتا در پشت‌خانه‌ها و دکان‌ها به فروش می‌رساند.

ملکه یک دستش را در حمله انتحاری‌ای که در سال ۱۳۹۰ در پل مرادخانی در روز عاشورا به وقوع پیوست، از دست داد. در این حادثه ۵۸ تن کشته و ۱۳۴ تن زخم برداشته بودند.

ملکه که انجام مصاحبه را غنیمت شمرد، پاکت سنگینش را به زمین گذاشت و کمرش را راست کرد و گفت: «۵ سال است که مصروف مَرچ‌فروشی در شهر و بازار، دکان‌ها و حتا کوچه‌ها و خانه‌ها هستم. به همه جا مَرچ می‌برم و می‌فروشم. پول پیدا کردن خیلی سخت است. روزانه به سختی می‌توانم دو یا سه پاکت مَرچ بفروشم.»

او افزود: «درست پنج سال قبل در روز محرم، می‌خواستم نزد شوهرم که در کوچه‌ی زیارت ابوالفضل غرفه موچی‌گری (کفش‌دوزی) داشت، بردم و از نزدش

آگاهان:

خشونت‌زدایی از طریق نظام‌های آموزشی کشور نهادینه شود

زینب فرهنگد

عقلانی رشد داده شود و یک تغییر زیر ساختی در جامعه رخ بدهد. قبل از آن که ما به سمت اصلاحات کلان و درشت در عرصه سیاست و قدرت برویم.»

وی روی آوردن به دانش و فلسفه‌ی عدم تشدد را یکی از میکانیزم‌های اصلاح تفکر دانسته و بر این که نظام آموزشی کشور باید غنی شود تاکید ورزید. وی گفت به گونه‌ی نمونه در مدرسه‌های دینی هم دروس به واسطه‌ی کلمات الهام‌دهنده‌ی خشونت تدریس می‌شوند که نمونه‌ی بارز آن مثال مشهور در کتاب‌های صرف «ضرب زید عمرو»، «زید عمرو را زد!» است.

هم‌چنان اسماعیل قاسمیار مشاور شورای عالی صلح جنگ افغانستان را معجون مرکب خوانده گفت که هر روز یکی از ابعاد جنگ در افغانستان گسترده می‌شود و مبارزه در راستای محو جنگ افغانستان نیاز به زمان و شعور آگاه افراد کشور دارد. وی گفت: «در جامعه‌ای که روحیه تغییر نکند، زمینه‌های تربیتی و آموزشی تغییر نکند به طرف زندگی مسالمت‌آمیز و تساوی حقوق انسانی و بشری ترویج نیابد! صلح به دست نمی‌آید.»

در این نشست که از سوی کلید گروپ، اندیشه‌وران و جمعی از دیگر نهادهای فعال برگزار شده بود، یکی از اعتراضات فعالان جامعه مدنی این بود که گروه‌های

جمعی از نهادهای مدنی می‌گویند که سرمایه‌گذاری روی سکتور آموزش به عنوان یکی از کم‌هزینه‌ترین و موثرترین گزینه‌ها برای توسعه و صلح شناخته می‌شود و آنان از حکومت وحدت ملی خواهان اصلاحات گسترده در نظام آموزشی کشور می‌باشند.

جمعی از نهادهای مدنی در نشست «استفاده از فلسفه و شیوه‌های خشونت‌پرهیزی برای ایجاد افغانستان عاری از خشونت در پرتو صلح، امنیت و حقوق بشر» بیان کردند که تشدد به عنوان شیوه‌ی فکر و ساختار اجتماعی در افغانستان از دیر زمانی نهادینه شده است و برای بهبود وضعیت کشور لازم است که فلسفه‌ی عدم تشدد از طریق نظام‌های آموزشی کشور در جامعه، نهادینه شود.

محمد محق پژوهش‌گر امور دینی که در این نشست حضور یافته بود گفت: «ما باید به عنصر فرهنگ به صورت جدی‌تر بپردازیم. در حقیقت وقتی که فرهنگ یک اجتماع دچار بیماری می‌شود، سکتور اجتماعی آسیب می‌بیند و حتا فعالیت‌ها و کنش‌های سیاسی ما هم رنگ بیمارگونه می‌گیرد.»

وی در ادامه‌ی سخنانش گفت تا زمانی که در فرهنگ یک کشور تغییر مثبت آورده نشود، در سیاست، اجتماع و سایر ابعاد یک جامعه تغییر مثبتی ایجاد نخواهد شد و فرهنگ تغییر نخواهد کرد مگر آن که تفکر جمعی رشد کند و تفکر رشد نخواهد کرد مگر این که آموزش اصلاح شود. وی تاکید ورزید: «باید فلسفه به وجود بیاید، تفکر

نشر می‌کنند و هم‌چنان در نظر دارند که در آینده‌ی نزدیک رادیویی «ا.ا.م» و «اف.ام» ایجاد کنند تا در راستای ارشاد اندیشه‌ی اعتدالی به مردم فعالیت داشته باشد. وی گفت که این وزارت کتاب‌هایی را در این راستا میان مردم و علما نشر کرده است.

توجه خاص به امور اجتماعی و فرهنگی، ایجاد استراتژی جامع در مبارزه با افراطیت و بنیادگرایی، ترتیب پلان عملی ملی برای قطع‌نامه‌ی ۲۲۵۰ شورای امنیت سازمان ملل، آرایه‌ی قرابت‌های نرم‌تری از متون دینی توسط شورای علمای افغانستان و وزارت اطلاعات و فرهنگ، نهادهای مربوط، ایجاد هم‌دلی میان اقوام افغانستان که همه از افراطیت زخم خورده‌اند، آگاهی‌دهی در مورد تشدد و هنجارهای خشونت‌زا در جامعه توسط رسانه‌ها و سرمایه‌گذاری و اصلاحات گسترده در نظام آموزشی کشور، خواسته‌های این نهادها در اعلامیه‌ی منتشره از سوی شان ذکر شده است.

تروریستی به صورت گسترده از تبلیغات و صفحات اجتماعی برای گسترش ایدئولوژی خود استفاده می‌کنند در حالی که از آدرس حکومت، پاسخ‌دهی و عکس‌العمل کم‌رنگ بوده است.

این در حالی است که مولوی عبدالحکیم منیب معاون مسلکی وزارت حج و اوقاف می‌گوید که از میان بیشتر از ۱۰۰ هزار تا ۱۵۰ هزار مسجد که در افغانستان فعالیت دارند، تنها شش هزار آن در وزارت حج و اوقاف ثبت است، ولی وزارت حج و اوقاف برای اقدام بالمقابل در برابر افراط‌گرایان مرکز اعتدال را که از پنج سال به این سو فعالیت دارد ایجاد کرده است. وی گفت: «مرکز اعتدال هنوز هم در وزارت حج و اوقاف فعالیت دارد که تالیفات می‌کنند، تصنیفات و تحقیقات می‌کنند و از طریق منابر تبلیغ می‌کنند.»

وی گفت که این وزارت در مجله‌ای به نام پیام حق مقالات و نوشته‌هایی را در رابطه به اندیشه‌ی اعتدال

ریس اجرایی به مقامها در هلمند:

«دشمن» را پیش از بهار سرکوب کنید

نورالعین

پس از این که روز دوشنبه ۱۱ دلو، رییس‌جمهور اشرف غنی، اعلام کرد که قرار است سه‌شنبه (دپروز)، یک هیات بلندرتبه‌ی دولتی به منظور بررسی وضعیت هلمند، به این ولایت سفر کند، روز گذشته عبدالله عبدالله رییس اجرایی حکومت و وحدت ملی، عبدالله حبیبی وزیر دفاع ملی و عبدالرحمان رحمان معین ارشد امنیتی وزارت داخله و ادیب فهیم معاون اول ریاست عمومی امنیت ملی وارد هلمند شدند.

عبدالله عبدالله رییس اجرایی کشور که روز سه‌شنبه به منظور بررسی وضعیت امنیتی هلمند به این ولایت سفر کرد، در نشست امنیتی این ولایت اشتراک ورزید و از نیروهای نظامی در این درخواست «سرکوب دشمن پیش از بهار» را داد.

رییس اجرایی گفت: «پیش از فرارسیدن بهار دشمن را در اطراف لشکرگاه و ولسوالی‌های هلمند سرکوب کنید.»

این خواست رییس اجرایی از مسوولان امنیتی ولایت هلمند در حالی طرح می‌شود که در زمستان کنونی، خلاف زمستان‌های دیگر، جنگ در ولایت‌های هلمند، کندز و شماری دیگر از ولایت‌های کشور سرد نشده و طالبان این زمستان کم‌تر از این ولایت‌ها به سفرهای زمستانی به پاکستان رفته‌اند.

دفتر مطبوعاتی ریاست اجرایی در خبرنامه‌ای، گفته که «در جلسه‌ی امنیتی ولایت هلمند که آقای عبدالله حضور داشت، مسوولان نظامی، گزارش مفصلی از وضعیت این ولایت ارائه کردند و گفتند که وضعیت امنیتی هلمند نسبت به گذشته بهبود یافته است.» ادعایی که به قول گزارش‌های تایید شده، با اوضاع پر از درگیری این روزهای ولایت هلمند، مطابقت چندانی ندارد.

بر بنیاد گفته‌های دفتر مطبوعاتی ریاست اجرایی: «عبدالله عبدالله در دیدار با فرماندهان نظامی و مقام‌های محلی ولایت هلمند، ضمن تأکید بر هماهنگی و انسجام بیشتر میان نیروها، از قربانی‌ها و مبارزات نیروهای امنیتی قدردانی و ستایش کرده است.»

بر بنیاد خبرنامه‌ی ریاست اجرایی، آقای عبدالله به مسوولان نظامی هلمند اطمینان داده که حکومت

وحدت ملی، نیازمندی‌های آنان را برآورده می‌سازد. سفر عبدالله عبدالله به ولایت هلمند، «در اوج درگیری‌های زمستانی در این ولایت» انجام شده است. به قول یکی از مسوولان امنیتی هلمند، این ولایت در روزهای گذشته، گواه درگیری‌های شدیدی میان طالبان و نیروهای امنیتی بوده است.

از جانب دیگر، عمر زواک، سخنگوی والی هلمند در حالی که وقوع درگیری‌ها در این ولایت را رد نمی‌کند، اما می‌گوید که در سفر رییس اجرایی به هلمند، «روی موضوعات مهم و اثرگذار» بحث شده است.

او می‌گوید: «داکتر عبدالله عبدالله پس از این که در قول اردوی میوند، در پای منار شهدا گل گذاشت، در باره‌ی موضوعات مهم و اثرگذار همراه با عبدالله حبیبی، وزیر دفاع و عبدالرحمان رحمان معین ارشد امنیتی و ادیب فهیم، معاون اول امنیت ملی با حیات‌الله حیات والی هلمند گفتگو کردند که عملی شدن نتایج این گفتگوها در امنیت هلمند تأثیر مثبت خواهد داشت.»

اوضاع جنگی و درگیری‌های چندین روز گذشته، باعث شد که روز دوشنبه، رییس‌جمهور غنی از «مرکز ملی توحید» به طور ویدیویی، با مقام‌های محلی در ولایت هلمند صحبت کند.

آقای غنی که شام روز دوشنبه، از طریق ویدیو کنفرانس «در مرکز ملی توحید» با مسوولان نظامی و ملکی ولایت هلمند صحبت می‌کرد، گفت: «فردا (سه‌شنبه) هیاتی در سفر به ولایت هلمند، وضعیت آن ولایت را از نزدیک بررسی و به مشکلات موجود در هلمند رسیدگی خواهد کرد.»

در آن گفتگوی ویدیویی، مقام‌های محلی در باره‌ی وضعیت کلی هلمند به ویژه ولسوالی‌های مارجه و سنگین به رییس‌جمهور گزارش‌هایی دادند. در حالی که ریاست‌جمهوری جزئیات گزارش مقام‌های هلمند را در اختیار رسانه‌ها قرار نداد، اما مسوولان محلی از وخامت اوضاع امنیتی در برخی از مناطق هلمند خبر دادند.

سفر رییس اجرایی و برخی مقام‌های امنیتی به ولایت هلمند و گفتگوی رییس‌جمهور غنی با مقام‌های امنیتی

هلمند، در حالی صورت می‌گیرد که برخی از گزارش‌ها از این ولایت حاکی است: «طالبان برای راه‌اندازی حملات گسترده در برخی از ولسوالی‌های این ولایت به ویژه مارجه و سنگین آمادگی گرفته‌اند.»

یک‌نیم ماه به آغاز بهار - فصلی که آغاز حمله‌های شدید طالبان در افغانستان خوانده می‌شود - باقی مانده است و این در حالی است که باشندگان ولایت‌های هلمند و کندز، از ناگواری وضعیت امنیتی در زمستان شکایت کرده و می‌گویند که اگر «ناامنی و خطر» به همین حالت باقی بماند، طالبان حتماً توانایی تصرف این شهرها را «در آغاز ماه حمل» دارند.

احسان‌الله (مستعار)، آموزگار در یکی از مکتب‌های شهر لشکرگاه هلمند می‌گوید: «هر روز در این ولایت جنگ جریان دارد، اما نیروهای دولتی، تنها خبر از عملیات‌های پاک‌سازی می‌دهند، سفر مقام‌ها هم اگر اجراتی در پی نداشته باشد، چیزی را تغییر نمی‌دهد، این وضعیت اگر ادامه یابد، در اول حمل هلمند سقوط می‌کند.»

این آموزگار هلمندی می‌افزاید: «به جای سفرها و

از جانب دیگر، عمر زواک، سخنگوی والی هلمند در حالی که وقوع درگیری‌ها در این ولایت را رد نمی‌کند، اما می‌گوید که در سفر رییس اجرایی به هلمند، «روی موضوعات مهم و اثرگذار» بحث شده است.

او می‌گوید: «داکتر عبدالله عبدالله پس از این که در قول اردوی میوند، در پای منار شهدا گل گذاشت، در باره‌ی موضوعات مهم و اثرگذار همراه با عبدالله حبیبی، وزیر دفاع و عبدالرحمان رحمان معین ارشد امنیتی و ادیب فهیم، معاون اول امنیت ملی با حیات‌الله حیات والی هلمند گفتگو کردند که عملی شدن نتایج این گفتگوها در امنیت هلمند تأثیر مثبت خواهد داشت.»

تعیین هیات، بهتر است اول راه‌حلی کلی و قابل تطبیق برای جلوگیری از نفوذ طالبان و ناامنی‌های بیشتر در ولایت هلمند آماده و سپس تطبیق شود.»

شماری از باشندگان کسبه‌کار کندز نیز از ادامه‌ی درگیری‌ها در اطراف این شهر به ستوه آمده و می‌گویند که آنان با ناامیدی، حتماً نمی‌توانند که با خاطر آرام کار کنند.

محمد انور، یکی از دوا فروشان شهر کندز می‌گوید: «ناامنی‌ها، افزایش رباپندگی، دزدی‌های مسلحانه و همه‌ی جنایت‌ها در کندز افزایش بی‌سابقه یافته. با این وضعیت کار و زندگی در این‌جا چطور ادامه پیدا کند؟ آیا همه فرار کنند؟ به کجا فرار کنند؟ ممکن نیست.»

در همین حال گزارش‌ها از کندز نیز می‌رساند که با وجود نزدیک به ده بار از اعلام آغاز عملیات پاک‌سازی، هنوز در حوالی شهر کندز طالبان حضور دارند و با سوختن فرصت‌های زمستانی، از اقتدار طالبان در این ولایت کاسته نشده است.

در کنار قوانین؛

اخلاق رانندگی را نیز رعایت کنیم

فرشته فیضی

بیان آن دسته از قوانین و اصول اخلاقی است که در هنگام رانندگی، به عنوان یک فاعل اخلاقی باید آن‌ها را رعایت کرد. هرچند در حال حاضر رانندگان قبل از اخذ جواز به قوانین رانندگی آشنا می‌شوند، اما متأسفانه اخلاق رانندگی در جزوه درسی این رانندگان جای ندارد و به همین دلیل این امر کمتر توسط رانندگان رعایت می‌شود.

به نظر می‌رسد، دلیل اصلی بروز نابهنجاری‌ها در امر رانندگی، نگاه قانونی به رانندگی، و نه نگاه اخلاقی به آن است. یعنی رانندگان وسایل نقلیه، رانندگی را امری می‌دانند که تحت ضوابط قانونی است و مسوول اجرای این قوانین، پولیس ترافیک است. از این‌رو، زمانی که پولیسی در کار نباشد، نیازی به اجرای قوانین ترافیکی نیست. اما اگر این نگاه نادرست اصلاح شود، رانندگی مانند امور دیگر زندگی، تحت قوانین اخلاقی است که مجری آن وجدان اخلاقی انسان‌هاست. حضور یا عدم حضور پولیس، نقشی در رعایت قوانین رانندگی نخواهد داشت. رانندگان با نگاه اخلاقی خود را ملزم به رعایت آن خواهند دانست.

بر اساس این نوع نگاه، رعایت قوانین ترافیکی و رانندگی، نه تنها یک الزام قانونی و اجتماعی می‌شود، که تخلف از آن موجب پرداخت جریمه است، بلکه فراتر از آن، یک الزام اخلاقی است که تخلف از آن موجب نكوهش

«سیر از دل گرسنه خبر ندارد، سواره از پیاده» ضرب‌المثل معروفی که این روزها مصداق بیان حرف دل بسیاری از باشندگان شهر کابل است. بارش برف و باران هرچند این روزها باعث شادابی بیشتر شهر شده و کاهش آلودگی هوا را در پی آورده اما در کنار آن به خاطر بندش جوی‌ها و جویچه‌ها، در برخی از محله‌های شهر کابل و سرک‌های داخل شهر موجب آب‌گرفتگی‌ها را نیز شده است. آن‌چه ما در این میان مایه‌ی نگرانی‌ست این که رانندگان بدون توجه به حضور عابران در کنار سرک و پیاده‌روها، با سرعت هرچه تمام به رانندگی می‌پردازند و به سمت عابران پیاده گل‌ولای می‌پاشند.

در کنار این، این روزها متأسفانه در جامعه شاهد نوعی بداخلاقی ترافیکی هستیم که نیازمند اصلاح است. هارن‌های بی‌مورد و بلند، ایجاد مزاحمت برای افراد پیاده، تیزرفتاری‌های بی‌جا و دشنام‌دادن و زشت‌گویی از جمله مواردی است که بیشتر رانندگان بدون توجه به مواجب آن برای دیگران مزاحمت خلق می‌کنند. این بداخلاقی‌ها، به دلیل نگاه صرفاً قانونی به رانندگی و عدم نگاه اخلاقی به آن از سوی مردم و اداره ترافیک است.

مراد از اخلاق رانندگی، بیان قوانین ترافیکی و رانندگی و بیان مهارت‌ها و اصول فنی رانندگی نیست، بلکه

و نیاپدهای اخلاقی آن، در کنار بیان قوانین ترافیکی و رانندگی امری ضروری است؛ چرا که بسیاری از اعمال غیراخلاقی در رانندگی مشاهده می‌شود که یا اصلاً در مورد آن‌ها قانونی وضع نشده است و یا وضع قانون برای آن‌ها غیرممکن و ناکارآمد است. بنا بر این، تنها از طریق اخلاق و وجدان انسانی است که می‌توان رانندگان را به ترک این اعمال غیراخلاقی و رعایت اصول اخلاقی در رانندگی ترغیب کرد. از این‌رو، به نظر می‌رسد، رانندگی یکی از حوزه‌هایی است که اخلاق حرفه‌ای باید در آن وارد شود و باید‌ها و نیاپدهای آن را مد نظر باشد. امری که متأسفانه تا کنون کم‌تر به آن پرداخته شده است.

و مذمت اخلاقی از جانب وجدان شخصی و اجتماعی است. به بیان دیگر، بر اساس این آموزه، فرار از پولیس ترافیکی ممکن است، ولی فرار از وجدان اخلاقی ممکن نیست. از همین رو نیاز است که رانندگان ما در کنار فراگیری قوانین ترافیکی، اخلاق رانندگی را نیز بیاموزند. هدف از اخلاق رانندگی، بیان باید‌ها و نیاپدهای اخلاقی در امر رانندگی است؛ بیان مسایلی که یا در قوانین ترافیکی و رانندگی بیان نشده‌اند؛ یعنی به لحاظ قانونی انجام دادن یا ندادن آن اعمال جایز است، ولی به لحاظ اخلاقی ممکن است انجام آن‌ها الزامی یا ممنوع باشد. به همین دلیل تبیین اصول اخلاقی رانندگی و باید‌ها

امروز سرکی که ۵۰ کیلومتر آن را ایران جور کرده، اما ۵۰ کیلومتر دیگر آن تا حال ساخته نشده است. والی هیچ‌گاه این مشکلات مردم را مدنظر نگرفته است.»
او در ادامه می‌گوید: «برق فراه که پروژه آن را یک‌سال پیش به داوطلبی داده بودند، رئیس‌جمهور تعهد و وعده کرد اما نتوانست به مردم فراه برق بیاورد. بند بخش‌آباد سرنوشت نامعلومی دارد. مردم فراه حاضر هستند که از جیب شخصی خود امنیت آن را بگیرند [تأمین کنند] راه آن را امن بسازند. اما متأسفانه از آدرس مقام ولایت فراه همیشه مردم را توهین کردند، اوپاش گفتند و همیشه گفتند که این پلان‌های ایران بوده و مردم خواسته‌های مشروع خود را نمی‌توانند بیان کنند.» آقای بختور از سران حکومت وحدت ملی خواستار برکناری هرچه زودتر آصف ننگ والی کنونی فراه گردیده و می‌گوید: «من به عنوان نماینده مردم از حکومت وحدت ملی خواهان اینم که هرچه زودتر صدای مردم را بشنوند. یک والی را روان کنند که واقعا توقعات مردم را برآورده بسازد و به خاطر آبادی این وطن کوشا باشد و زبان مردم را بفهمد. ما از حکومت می‌خواهیم هر چه زود آصف ننگ که حالا مورد اعتماد و باور مردم نیست، به ارگان‌های عدلی و قضایی معرفی کند و برکناری او را زودتر هدایت بدهد.»

در همین حال سخنگوی والی فراه، اعتراض‌های باشندگان فراه را تایید کرده و اما دلیل اعتراض آن‌ها را نامشخص می‌داند. او هم‌چنان تعداد اعتراض‌کنندگان را در حالی محدود بیان می‌کند که نماینده شورای ولایتی و اعتراض‌کنندگان شمارشان را چند هزار نفر عنوان می‌کنند. ناصر مهری سخنگوی والی فراه می‌گوید: «در تظاهرات امروز مثل هفته قبل تعدادی از افراد محدود با اهداف نامشخص دست به تظاهرات زدند. آن‌ها اسناد موثق در دست ندارند و معلوم نیست به خاطر چی دست به تظاهرات زده‌اند و ما حاضریم در مورد کارهای مان به آن‌ها گزارش بدهیم. ادعاهای آن‌ها بی‌بنیاد است چون اسنادی وجود ندارد.»
سخنگوی والی فراه در حالی ادعاهای باشندگان معترض فراه را بی‌بنیاد می‌خواند که فرید بختور عضو شورای ولایتی فراه می‌گوید گزارش‌ها و اسنادی را به مرکز کشور در مورد کارکرد والی فراه فرستاده است. با آن که اعتراض‌های باشندگان فراه چند روزی است ادامه دارد، اما آن‌ها به خواسته‌هایشان نرسیده‌اند و این شرایط، زندگی عادی شمار زیادی از باشندگان این ولایت را به چالش کشیده است که صداهایشان تا حال ناشنیده مانده است.

او در مورد اعتراض‌شان می‌گوید: «ما امروز تظاهرات ۶ - ۷ هزار نفری را انجام دادیم که شهر کلا بسته بود. دکان‌ها هم بسته بودند و همه با ما همکاری بودند و تا زمانی که والی برکنار نشود، خاموش نمی‌باشیم و تظاهرات را ادامه می‌دهیم. فردا قرار است که راه هرات-کابل را بسته کنیم و هم راهی که از ایران تانکرهای نفت را وارد می‌کنند. تمام راه‌ها بسته خواهد شد و این اعتصاب ادامه می‌داشته باشد.»
فراه از ولایت‌های مهم در غرب کشور محسوب می‌شود که سالانه عواید زیادی از پول گمرک‌های این ولایت به حساب دولت واریز می‌شود.

در چند ماه گذشته شرایط امنیتی فراه تا مرز سقوط این ولایت به پیش رفت که شماری از اعتراض‌کنندگان نیز این شرایط را به مدیریت والی فراه ربط داده‌اند. معترضان می‌گویند که باشندگان فراه به مدیریت آقای آصف ننگ اعتماد ندارند و می‌خواهند هرچه زودتر وی سبک‌دوش شود.
آن‌ها هشدار می‌دهند که در صورت عدم توجه دولت به خواست مردم فراه، این اعتراضات تا برکناری محمدآصف ننگ ادامه خواهد داشت.

توهین به مردم

در همین حال به باور فرید بختور رئیس پیشین شورای ولایتی فراه و عضو کنونی این نهاد، اعتراض‌های مردم هر روز بیشتر خواهد شد و حکومت وحدت ملی باید فکری به حال باشندگان ولایت فراه را بکند. فرید بختور ادعا دارد که با آمدن آصف ننگ والی فراه، در بخش‌های اقتصادی، معارف، ولسوالی‌ها و سطح قریه‌های فراه هیچ‌چیز وجود ندارد و همه خیالی هستند. آقای بختور می‌گوید: «امروز هزاران تن از مردم فراه صدای خود را بلند کرده‌اند و حکومت مرکزی آن را نادیده می‌گیرد. همیشه والی‌های فاسد را به فراه روان می‌کنند.» او می‌گوید والی فراه در زمان پیش از حکومت وحدت ملی به اختلاس متهم شده بود و ضعف مدیریتی آقای ننگ باعث شده تا طالبان دولت به دروازه‌های این ولایت برسند. به گفته رئیس پیشین شورای ولایتی فراه، شمار زیادی از باشندگان فراه به ولایت‌های هم‌جوار کوچیده‌اند و خانه‌های زیادی در این ولایت خالی و بدون سرنشین می‌باشد. او می‌گوید: «فلا فساد گسترده در گمرک، شاروالی و ترانسپورت وجود دارد. پول‌های بیت‌المال حیف‌و‌میل می‌شود. صد کیلومتر سرک ما ساخته نشده، هیچ‌وقت تاجر ما نتوانسته از مرز منفعت بردارد و نتوانسته مشکلات خود را به کسی بگوید و

اعتراضی‌ها در فراه وارد پانزدهمین روز شد

فراه اختیار

را محاصره کردیم. هرچند با رسانه‌ها تماس گرفتیم و مصاحبه کردیم که ما این والی را نمی‌خواهیم، نمی‌خواهیم، نمی‌خواهیم. ولی والی تا حال نشسته. از رئیس‌جمهور خواستیم که ما این نماینده‌تان را نمی‌خواهیم اما تا حال هیچ چیز نشده است.»

اعتراض‌کنندگان، آصف ننگ والی فراه را به بی‌کفایتی، سوءاستفاده‌ی مدیریتی، ایجاد اختلاف‌های قومی، فساد و بی‌مسئولیتی متهم می‌کنند.
نماینده اعتراض‌کنندگان فراه ادعا می‌کند که والی فراه پول عواید گمرک را خودش مصرف می‌کند.

وی مدعی است که از زمان آمدن آصف ننگ به حیث والی فراه تا حال در حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ نفر در فراه کشته شده‌اند.

روز گذشته صدها تن از باشندگان شهر فراه در پایان دومین هفته از ادامه اعتراض‌ها علیه والی این ولایت دست به تظاهرات زدند.

معترضان خواستار برکناری محمدآصف ننگ والی فراه استند.

غلام‌رسول فراهی نماینده اعتراض‌کنندگان فراه در گفتگو با روزنامه ۸صبح می‌گوید که با وجود اعتراض‌های پی‌هم، حکومت وحدت ملی هنوز به درخواست آنان پاسخ نداده است.

آقای فراهی می‌گوید: «ما اعتراض کردیم به خاطر والی فراه. ۱۴ روز است که ما در حال تظاهرات، مبارزه و بدبختی در شهر هستیم. خیمه‌ها در شهر زدیم. دور و بر ولایت

نتانیاهاو: تحریم‌های بر ایران از سر گرفته شود

دونالد ترامپ، در جریان کارزارهای انتخاباتی خود، این توافق را یک «فاجعه» و «نیازمند مذاکره جدید» خوانده بود.

به اساس گزارش رویترز، نتانیاهاو در صفحه‌ی تویتر خود سفرش را به کاخ سفید به تاریخ ۱۵ فبروری اعلام کرد و در مورد ایران نوشت: «ایران موشک بالیستیک خود را دوباره آزمایش کرد.»

این خود نوع آشکار نقض تصامیم شورای امنیت است. یکی از مقام‌های ایالات متحده به روز دوشنبه گفت که ایران موشک متوسطی را یک‌شنبه آزمایش کرده است که به فاصله ۶۳۰ میل انفجار کرد.»

نتانیاهاو گفت: «در دیدار من با رئیس‌جمهور ترامپ که به نزدیکی اتفاق خواهد افتاد، خواستار از سرگیری تحریم‌های جدید بر ایران می‌شوم.»

این پرخاش‌گری ایران بی‌پاسخ نخواهد ماند.» دولت اوپاما گفته بود که آزمایش موشک‌های بالیستیک از سوی ایران، توافق هسته‌ای را نقض نکرده است، اما ترامپ گفته است که او از انجام چنین آزمایش‌ها جلوگیری خواهد کرد.

بنیامین نتانیاهاو، نخست‌وزیر اسرائیل گفته است که از ترامپ می‌خواهد تحریم‌های ضد ایران را به دلیل آزمایش دوباره‌ی موشک بالیستیک از سوی این کشور، از سر بگیرد. نتانیاهاو یکی از منتقدان توافق شش کشور قدرتمند جهان به شمول ایالات متحده امریکا - که درخواست برداشتن تحریم‌ها بر ایران را امضا کردند - به شمار می‌رود. اسرائیل این توافق را به ضد خود خوانده و آن را تهدیدی بزرگ برای موجودیتش در منطقه می‌داند.

حوثی‌ها کشتی ایتلاف به رهبری عربستان را هدف قرار دادند

حمله قرار گرفته است. او افزود که یکی از این قایق‌ها با کشتی برخورد کرد که موجب انفجار، جان‌باختن و زخمی شدن شماری از اعضای این ایتلاف شد. شبکه تلویزیونی «المسیره» به نقل از یکی از منابع امنیتی، سبب این انفجار را پرتاب یک موشک رهنمایی شده خوانده است. این دومین حمله گروه «حوثی» به کشتی بادبان‌دار در یمن در ظرف شش ماه اخیر است. این گروه که در جنگ با قوای ایتلاف و نیروهای دولتی یمن بعد از آن که خواستند از حضورش در «دریای سرخ» جلوگیری کنند، در یمن فعالیت دارد. قوای ایتلاف به رهبری عربستان هشدار داد که حمله به این کشتی که نیازهای بشردوستانه شهروندان یمن را در عرصه واردات به این کشور برآورده می‌ساخت، اثرات زیادی بر آن‌ها گذاشته است.

گروه مسلح «حوثی» به یکی از کشتی‌های جنگی عربستان در سمت شرقی «موصل» حمله کرده و موجب کشته‌شدن دو تن و زخم‌برداشتن سه تن دیگر شدند. حوثی‌ها گفتند که صبح روز سه‌شنبه آن‌ها با استفاده از یک موشک، بالای قوای ایتلاف به رهبری عربستان در جزیره «دریای سرخ» بین «یمن» و «ارتیه» حمله کردند.

دلیل به وقوع پیوستن این حمله هنوز معلوم نیست. اما، این حمله نشان‌دهنده دوهفته جنگ میان گروه «حوثی» به حمایت ایران و گروهی دیگر به حمایت دولت یمن است.

به اساس گزارش رویترز، یکی از مقام‌های ایتلاف به رهبری عربستان گفته است: «یکی از کشتی‌های بادبان‌دار عربستان در غرب «حوضیه» توسط سه قایق دیگر از گروه «حوثی» مورد

انتقاد اپوزیسیون‌های آلمان و ترکیه از مرکل در آستانه دیدار با اردوغان

پشتی‌بانی خود را از نمایندگان بازداشت‌شده‌ی مجلس ترکیه به شکلی که برای افکار عمومی قابل شنیدن باشد، ابراز دارد و از نقض حقوق بشر در ترکیه انتقاد کند. نماینده‌ی حزب سبزهای آلمان هم‌چنین تصریح کرد: «سفر مرکل به ترکیه در جریان کارزار انتخاباتی سال ۲۰۱۵ در این کشور به مثابه سلیبی به اپوزیسیون دمکراتیک ترکیه بود.» او افزود: «حال فراندومی در ترکیه در راه است که در راستای برقراری نظام ریاست‌جمهوری و از میان برداشتن دموکراسی پارلمانی انجام می‌گیرد.» روت هم‌چنین گفت که «بازداشت‌های گروهی، تعقیب و جنگ علیه مردم خودی در جنوب شرق ترکیه واقعیت‌های ترکیه‌ی امروز» هستند. او تأکید کرد که خاموشی مرکل در برابر این واقعیت‌ها این پیام را برای اردوغان در پی خواهد داشت که او با تهدید گشودن مرزهای ترکیه به روی پناهجویان می‌تواند اروپا را برای گرفتن امتیازهایی زیر فشار قرار دهد.

آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان در آستانه دیدارش با رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه با انتقادات داخلی و خارجی روبه‌رو شده است. نایب رئیس پارلمان آلمان از مرکل خواست که طی سفر خود با اپوزیسیون ترکیه نیز دیدار کند. «کلاودیا روت» از حزب سبزهای آلمان و نایب رئیس پارلمان این کشور از آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان خواسته است در جریان سفرش به ترکیه با نمایندگان اپوزیسیون این کشور نیز دیدار و گفتگو کند. مرکل قرار است روز پنج‌شنبه این هفته به روز دوم فبروری راهی «انقره» شود. معاون رئیس پارلمان آلمان روز سه‌شنبه ۳۱ جنوری گفت: «او [مرکل] باید این مساله را برای اردوغان روشن کند که تنها یک ترکیه دمکراتیک جایی در اروپا خواهد داشت، چرا که در غیر این صورت دیگر نمی‌توان در ترکیه و اروپا به سخنان او در ارتباط با دموکراسی اعتماد کرد.» به گفته روت، صدراعظم آلمان باید در این سفر